

Instructie herverkaveling artikelen budgettaire tabellen van beleid

Achtergrond

Bij een nieuw regeerakkoord kan sprake zijn van een nieuwe of wijziging van de departementale indeling. Met het oog op de consequenties voor de budgettaire tabellen is deze instructie opgesteld. De aanleiding voor een dergelijke herverkaveling kan ook iets anders zijn, bijvoorbeeld de keuze om het aantal artikelen te wijzigen, of beleidsmatige redenen om artikelen te splitsen of samen te voegen. Ook in dat geval is deze instructie van toepassing.

Op dit moment is er geen duidelijk beleid over hoe om te gaan met een herverkaveling. Een gevolg hiervan is dat herverkavelingen op diverse manieren worden verwerkt. Daarnaast is ook de informatie aan de Kamer niet uniform. Hierdoor is het op dataniveau in de huidige praktijk soms moeilijk te volgen wat er precies met budgetten in de budgettaire tabel is gebeurd. Deze instructie schept duidelijkheid en draagt bij aan de uniformiteit, door de bestaande praktijk zoveel mogelijk te expliciteren en te stroomlijnen.

Als laatste, deze instructie is generiek bedoeld. Dit betekent concreet dat hoe een departementale wijziging wordt verwerkt afhankelijk is van de timing van het nieuwe regeerakkoord. Indien begrotingswetten al zijn gekeurd (zie kabinet Rutte IV) worden de wijzigingen verwerkt via suppletoire begrotingen. Als dit nog niet het geval is (zie kabinet Rutte III), wordt het verwerkt via nota's van wijziging bij de ontwerpbegroting. Deze worden hieronder beschreven per geval (onderdeel 3 en 4).

Instructie

De instructie bestaat uit drie delen: 1) de verwerking in IBOS, 2) de verwerking in de witte stukken, 3) de verwerking in de suppletoire begrotingen en 4) de verwerking in nota's van wijziging bij ontwerpbegroting.

1. Verwerking IBOS

Bij herverkavelingen is het van belang dat de verschuivingen van en naar artikelen of tussen departementen één op één sluiten. Het verwerken van boekingen van herverkavelingen dient dus gelijktijdig te gebeuren.

De mutaties dienen gelabeld te worden met een T/G (technisch/generaal). Een aparte c-code is niet nodig.

De omschrijving dient te zijn 'herverkaveling' en in de toelichting graag opnemen wat de aard van de herverkaveling is.

2. Verwerking begroting

Om de wijzigingen in de witte stukken als gevolg van een herverkaveling te kunnen volgen, wordt er gebruik gemaakt van een was-wordt-tabel. Met behulp van deze tabel kan je op detailniveau zien of een regel verandert, per regel kijk je namelijk naar wat het **was** onder de 'oude' witte stukken en wat het **wordt** onder de 'vernieuwde' witte stukken. Naast het volgen van de wijzigingen in de was-wordt-tabel wordt een toelichting gegeven in de leeswijzer om aan te geven welke wijzigingen hebben plaatsgevonden. Om dit alles correct en uniform te laten gebeuren, staan hieronder de instructies omtrent de leeswijzer en was-wordt-tabel:

- Vermeld in de leeswijzer wat er precies gebeurt (samenvoegen, splitsen, vervallen, toevoegen of verplaatsen van een regel), en welke artikelen het aangaat. Neem een was-wordt-tabel op conform de onderstaande template. Wees heel precies in de spelling van het detailniveau in de was-wordt-tabel; de spelling moet exact conform de budgettaire tabellen van beleid geschreven zijn.
  - In de was-wordt-tabel is de laatste kolom opgenomen voor in het geval van een wijziging, zie hieronder.
  - Elke regel moet identiek terugkomen. Afhankelijk van het type wijziging van een regel, wordt de was-wordt tabel verschillend ingevuld en daarmee ook de toelichting. Dat kan in hoofdlijnen op vijf manieren, deze voorbeelden zijn verduidelijkt in Tabel 4. De instructies zijn als volgt:
    - Een regel vervalt (vakje 'was' is ingevuld, vakje 'wordt' blijft leeg), zie voorbeeld 1 van *voorbeelden: was-wordt-tabel*. Het vervallen van de regel wordt (kort) toegelicht.
    - Er komt een geheel nieuwe regel (vakje 'was' blijft leeg, vakje 'wordt' is ingevuld), zie voorbeeld 2 van *voorbeelden: was-wordt-tabel*. De nieuwe regel wordt (kort) toegelicht.
    - Een regel verplaatst één op één naar een ander artikel ('was' = 'wordt' en beide vakjes zijn ingevuld), zie voorbeeld 3 van *voorbeelden: was-wordt-tabel*.

- Een regel splitst (één regel 'was' wordt twee of meer regels 'wordt'), zie *voorbeeld van een wijziging in budgettaire beleid*. Geef in de toelichting aan dat het om een splitsing gaat.
- Een aantal regels samenvoegen naar één regel (twee of meer regels 'was' worden één regel 'wordt'), zie *voorbeeld van een wijziging in budgettaire beleid*. Geef in de toelichting aan om welke samenvoeging van regels het gaat.
  - *Belangrijk om in de was-wordt-tabel voor een splitsing of samenvoeging van regels dan ook twee (of meer) regels op te nemen in de tabel. Bijvoorbeeld: bij een splitsing van WAS naar WORDT 1 en WORDT 2, staan er twee regels met WAS erin en bij beide een toelichting.*
- Bij te verwijderen **artikelen**: neem het te verwijderen artikel op, exact conform de laatst gepubliceerde indeling. Voor de ontwerpbegroting van jaar t betekent dat bijvoorbeeld de indeling van de eerste suppletoire begroting jaar t-1. Wees hierbij precies: Gebruik dezelfde spelling, financiële instrumenten, etc. **Jaar t-2 t/m t-1 geven de bedragen weer**, jaar t t/m t+4 worden afgeboekt en zijn dan gelijk aan 0.
- Belangrijk om op te merken dat de was-wordt-tabel wordt ingevuld in het geval van een wijziging (zie bovenstaande type wijzigingen). Als er een regel binnen een artikel niet verandert, wordt de was-wordt-tabel niet ingevuld.
- Het gaat er in bovenstaande om: laat precies zien wat er gebeurt. BZ/BBH kan meedenken in meer gecompliceerde gevallen.

3. Verwerking via eerste suppletoire begroting

Om wijzigingen als gevolg van een herverkaveling te volgen via suppletoire begrotingen wordt er gebruik gemaakt van [model 2.11 – departementale begrotingsstaat](#) en [model 2.15 – budgettaire gevolgen van beleid](#).

Model 2.11 – departementale begrotingsstaat

Herverkavelingen worden als mutaties opgegeven bij de kolom '*mutaties 1^e suppletoire begroting*' voor het desbetreffende artikel dat is gewijzigd. Indien het gaat om een nieuw artikel dat is overgeheveld van bv. een ander ministerie, is de vastgestelde begroting blanco om dubbeltellingen te voorkomen.

Model 2.15 – budgettaire gevolgen van beleid

Herverkavelingen worden als mutaties opgegeven bij de kolom '*mutaties 1^e suppletoire begroting*'. De kolom '*vastgestelde begroting t*' **voor** de herverkaveling bestond nog niet dus deze velden zijn blanco om dubbeltellingen te voorkomen. Dit resulteert in het volgende: de kolom '*stand 1^e suppletoire begroting*' is gelijk aan de '*stand vastgestelde begroting t*' **plus** '*mutaties 1^e suppletoire begroting*'.

Een simplistisch voorbeeld van model 2.11 en 2.15 staan op de volgende pagina. Artikel 1 WORDT is overgeheveld van ministerie Y naar ministerie X bij de eerste suppletoire begrotingen. Tabel 1 geeft de departementale begrotingsstaat van ministerie X weer en tabel 2 de budgettaire gevolgen van beleidsartikel 1 WORDT.

Tabel 1. Wijziging begrotingsstaat van het Ministerie van X voor het jaar 2020 (Eerste suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

Art. Omschrijving	Vastgestelde begroting			Mutaties 1 ^e suppletoire begroting		
	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
Totaal	600	600	600	500	500	500
Beleidsartikelen						
1 Artikel 1 WORDT				500	500	500
Niet beleidsartikelen						
20 Algemeen	100	100	100			
21 Apparaat Kerndepartement	100	100	100			
2* Evt. overige (apparaat) niet-beleidsartikelen	100	100	100			
2* Geheim	100	100	100			
2* Nog onverdeeld	100	100	100			

Tabel 2. Budgettaire gevolgen van beleid art. 1 WORDT (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW, moties, amendementen en ISB	Vastgestelde begroting	Mutaties 1e suppletoire begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen				500	500	500	500	500	500
Uitgaven				1000	1000	1000	1000	1000	1000
Artikelonderdeel 1									
<i>Subsidies (regelingen)</i>									
Subsidie Caribisch Nederland				500	500	500	500	500	500
<i>Bijdrage aan (inter-) nationale organisaties</i>									
Bijdrage aan UNICEF				500	500	500	500	500	500
Ontvangsten				750	750	750	750	750	750

4. Verwerking via nota van wijziging bij ontwerpbegroting

Om wijzigingen te kunnen volgen in de nota van wijziging wordt er gebruik gemaakt van [model 1.51 - Nota van wijziging op begrotingswetsvoorstel](#), De herverkaveling wordt als mutatie opgegeven waarin duidelijk naar voren moet komen **van** welk hoofdstuk en artikel het vandaan komt en/of **naar** welk hoofdstuk en artikel het gaat, zie het voorbeeld hieronder.

Tabel 3. Meerjarige doorwerking uitgaven (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	t	t+1	t+2	t+3	t+4
1	[naam gewijzigd artikel]					
	Stand vóór nota van wijziging	10000	10000	10000	10000	10000
	<i>Overheveling van begroting BZK (VII), artikel 1</i>	1000	1000	1000	1000	1000
	<i>Overheveling naar begroting IenW (XII), artikel 4</i>	-500	-500	-500	-500	-500
	Stand na nota van wijziging	10500	10500	10500	10500	10500
Totaal	[naam ministerie]					
	Stand voor nota van wijziging	10000	10000	10000	10000	10000
	<i>Overheveling van begroting BZK (VII), artikel 1</i>	1000	1000	1000	1000	1000
	Stand na nota van wijziging	1100	11000	11000	11000	11000

Voorbeelden: was-wordt-tabel

In onderstaande tabel staan de drie eerste voorbeelden van de instructie hoe ze in de was-wordt-tabel moeten worden ingevuld ter verduidelijking. De andere twee voorbeelden (afsplitsing en samenvoeging) staan bij de was-wordt-tabel van 'voorbeeld van een wijziging in budgettair beleid' samen met de tabellen en de leeswijzer.

Tabel 4. Voorbeelden van de was-wordt tabel.

Voorbeelden	WAS		Wordt		Toelichting wijziging
	Artikel begroting 2021	Detail	Artikel begroting 2021	Detail	
		Uitgaven		Uitgaven	
	Artikel 1	Mobiliteitsvergoeding			Vervalt
		Inkomensoverdrachten		Inkomensoverdrachten	
	Artikel 1	Bijdrage			Vervalt
2) nieuwe regel		Uitgaven		Uitgaven	
			Artikel 2	Apparatuur	Nieuwe regel
		Inkomensoverdrachten		Inkomensoverdrachten	
			Artikel 2	Opleiding	Nieuwe regel als gevolg van overheveling van Artikel 4 van volksgezondheid.
	Artikel 4	Diensttijd			Regel vervalt als gevolg van overheveling van artikel 4 naar OCW
2) regel verplaatst 1-op-1		Subsidies (regelingen)		Subsidies (regelingen)	
	Artikel 3	EHBO cursus	Artikel 5	EHBO cursus	Verplaatst van Artikel 3 naar Artikel 5.
	Artikel 3	Ontvangsten	Artikel 5	Ontvangsten	Ontvangsten verplaatst van Artikel 3 naar Artikel 5.

Voorbeeld van een wijziging in budgettair beleid

In onderstaand voorbeeld is er als gevolg van de herverkaveling het budgettair beleid gewijzigd, er worden twee artikelen (WAS 1, oud artikel, zie budgettair tabel A en WAS 2, oud artikel, zie budgettair tabel B) en bijbehorende details samengevoegd tot een nieuw artikel (WORDT, nieuw artikel, zie budgettair tabel C). De budgettaire tabellen van WAS1 en WAS 2, de leeswijzer incl. de was-wordt-tabel en de budgettaire tabellen van het nieuwe artikel, WORDT, staan hieronder genoteerd.

Tabel A Budgettaire gevolgen van beleid artikel WAS1 (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	126.669	132.779	140.839	132.766	168.336	199.796	212.586
Uitgaven	124.430	133.322	142.869	133.271	168.841	200.396	212.586
Inkomensoverdrachten	102.672	116.606	114.839	132.766	168.336	199.796	212.586

Tabel A Budgettaire gevolgen van beleid artikel WAS1 (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
WAS	102.626	116.386	114.418	132.343	168.077	199.691	212.481
WAS (Caribisch Nederland)	46	106	107	107	107	105	105
Tijdelijke regeling tegemoetkoming vroeger	0	114	314	316	152	0	0
Subsidies (regelingen)	793	1.246	2.030	505	505	600	0
Experimenten verleden tijd	0	703	500	0	0	0	0
Opleidingen voormalige deelnemers	793	543	1.530	505	505	600	0
Opdrachten	272	130	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	9.980	10.540	26.000	0	0	0	0
Scholing vroeger	9.980	10.540	26.000	0	0	0	0
Ontvangsten	10.789	1.285	0	0	0	0	0

Tabel B Budgettaire gevolgen van beleid artikel WAS2 (bedragen x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Uitgaven	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Inkomensoverdrachten	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
VROE-GER	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

Leeswijzer

Per 2021 gaan de artikelen WAS1 (Tabel A) en WAS2 (Tabel B) verder onder één artikel, WORDT (Tabel C). Omdat WAS2 vanwege het voorbijgaan van de tijd nog slechts de VROE-GER bevat, de VROE-GER zoals aangekondigd overgaat in de TOE en de KOMST en de algemene doelstelling van WAS1 met slechts een geringe aanpassing ook over de TOE en de KOMST kan gaan, is samenvoegen logisch, eenvoudig en gewenst, zoals bleek in overleg met de Kamer. WAS2 wordt daarom leeggeboekt (Tabel D) voor 2021 en verder, en de posten TOE en KOMST worden opgeboekt in het artikel WAS1, dat in verband met deze wijziging de nieuwe naam WORDT krijgt (Tabel C). De experimenten verleden tijd in WAS1 komen conform [aankondiging](#) te vervallen. Onderstaande was-wordt-tabel presenteert deze omzetting in detail:

WAS		Wordt		Toelichting wijziging
Artikel begroting 2021	Detail	Artikel begroting 2021	Detail	
WAS1	Verplichtingen	WORDT	Verplichtingen	Samen met verplichtingen WAS2
	Uitgaven		Uitgaven	
	Inkomensoverdrachten		Inkomensoverdrachten	
WAS1	WAS	WORDT	WAS	Verplaatst naar WORDT
WAS1	WAS (Caribisch Nederland)	WORDT	WAS (Caribisch Nederland)	Verplaatst naar WORDT
WAS1	Tijdelijke regeling tegemoetkoming vroeger	WORDT	Tijdelijke regeling tegemoetkoming vroeger	Verplaatst naar WORDT
	Subsidies (regelingen)		Subsidies (regelingen)	
WAS1	Experimenten verleden tijd			Vervalt, uitgaven 2021 geraamd op 0.
WAS1	Opleidingen voormalige deelnemers	WORDT	Opleidingen voormalige deelnemers	Verplaatst naar WORDT
	Opdrachten		Opdrachten	
	Bijdrage aan ZBO's/RWT's		Bijdrage aan ZBO's/RWT's	
WAS1	Scholing vroeger	WORDT	Scholing vroeger	Verplaatst naar WORDT

WAS1	Ontvangsten	WORDT	Ontvangsten	Samen met ontvangsten WAS2
WAS2	Verplichtingen	WORDT	Verplichtingen	Samen met Verplichtingen WAS1
	Uitgaven			
	Inkomensoverdrachten			
WAS2	VROE-GER	WORDT	TOE	Splitst en gaat over naar WORDT
			KOMST	Splitst en gaat over naar WORDT
WAS2	Ontvangsten	WORDT	Ontvangsten	Samen met ontvangsten WAS1

Tabel C Budgettaire gevolgen van beleid artikel WORDT (bedragen x € 1.000)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	126.669	132.779	141.839	133.766	169.336	200.796	213.586
Uitgaven	124.430	133.322	142.369	133.271	168.841	200.396	212.586
Inkomensoverdrachten	102.672	116.606	115.839	133.766	169.336	200.796	213.586
WAS	102.626	116.386	114.418	132.343	168.077	199.691	212.481
WAS (Caribisch Nederland)	46	106	107	107	107	105	105
Tijdelijke regeling tegemoetkoming vroeger	0	114	314	316	152	0	0
TOE			500	500	500	500	500
KOMST			500	500	500	500	500
Subsidies (regelingen)	11.506	6.046	1.530	505	505	600	0
Experimenten verleden tijd	0	703	0	0	0	0	0
Opleidingen voormalige deelnemers	793	543	1.530	505	505	600	0
Opdrachten	272	130	0	0	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	9.980	10.540	26.000	0	0	0	0
Scholing vroeger	9.980	10.540	26.000	0	0	0	0
Ontvangsten	10.789	1.285	0	0	0	0	0

Tabel D Budgettaire gevolgen van beleid artikel WAS2 (bedragen x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Verplichtingen	1.000	1.000					
Uitgaven	1.000	1.000					
waarvan juridisch verplicht							
Inkomensoverdrachten	1.000	1.000					
VROE-GER	1.000	1.000					
Ontvangsten	0						